

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 3 februari 2015

Klagande

- 1) KJS
- 2) SH, båda även ställföreträdare för
- 3) AH
- 4) EH

SAKEN

Byte av efternamn (Bergland)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut den 22 oktober 2014
angående namnansökan nr 14-2694, se bilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärsrätten avslår överklagandet.

EE

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-450 39 00	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

YRKANDEN M.M.

KJS, SH, AH och EH (sökandena) har vidhållit sin ansökan om byte av efternamn till Bergland.

Till grund för sin talan har sökandena anfört att det finns synnerliga skäl för att bevilja namnbytet.

Sökandena har i Patentbesvärsmåsen utvecklat sin talan enligt i huvudsak följande.

PRV avslog ansökan med motiveringen att namnet inte hade burits i sökandenas släkt i minst två generationer. I praxis har det dock för att tillämpa bestämmelsen om synnerliga skäl ansetts tillräckligt att namnet burits i en generation inom den fjärde generationen från sökanden räknat (se t.ex. PBR:s dom i mål nr 08-059). I vare sig dansk eller norsk lagstiftning eller rättspraxis ställs det upp krav på att namnet måste ha burits i minst två generationer. Ett sådant krav är otidsenligt eftersom det tidigare alltid var männens efternamn som fördes vidare till nästa generation. Ett av syftena med den nuvarande namnlagen är att eftersträva jämlikhet mellan kvinnor och män och därmed inte ge företräde åt vare sig mannen eller kvinnans namn.

Efternamnet Bergland bars av KJS mormor OEB som ogift. KJ som står nära sin mormor önskar föra vidare hennes norska arv genom att anta efternamnet. Enligt handläggare på Statsarkivet i Trondheim kan man i en kyrkbok läsa att OE blev konfirmerad i Ballangen kyrka den 4 juli 1937. Hon bodde då på Bergland gård och står införd med släktnamnet Bergland. Föräldrarna står införda med sina respektive patronymikon men kallades för Bergland i folkmun. OE:s syskon fick också efternamnet Bergland.

Runt 70 % av Norges befolkning har idag ett gårdsnamn som efternamn. Det var inte förrän i den norska namnlagen från 1923 som alla i familjen skulle ha ett och samma efternamn. Dessförinnan var det vanligt att man använde sig av både patronymikon och gårdsnamn som efternamn tillsammans med sitt förnamn. Hur dessa namn fördes in i kyrkböckerna varierade; ofta var både patronymikon och gårdsnamn implicita. Med beaktande av det anförda skulle man kunna anta att OE:s familjs

efternamn fördes in i kyrkböckerna på olika sätt beroende på vem prästen var.

Med hänsyn till att namnet burits så nära i slakten och att namnet härstammar från släktgården föreligger synnerliga skäl för namnbyte.

Sökandena har givit in viss utredning i målet.

DOMSKÄL

Som PRV funnit föreligger det hinder för namnbytet i enlighet med 13 § första stycket 1 och 6 namnlagen (1982:670).

I praxis har synnerliga skäl för namnbyte ansetts föreligga när namnet burits som efternamn i sökandens släkt i rakt uppstigande led i minst två generationer. Härtill har det dessutom krävts att inte mer än ca 100 år har förflutit sedan namnet senast var i bruk. Patentbesvärslätten har i senare praxis, som ett alternativt till hundraårsregeln, ansett att det varit tillräckligt att namnet burits senast inom den fjärde generationen från sökanden räknat (se t.ex. PBR:s domar i mål nr 04-310 och 07-018). För denna generationsregel gäller dock liksom för hundraårsregeln att namnet ska ha burits i minst två generationer för att synnerliga skäl ska anses föreligga. För de fall där bara en generation har ansetts utgöra tillräcklig släktanknytning har andra speciella omständigheter varit för handen, så som att en förälder till sökanden burit namnet (PBR:s dom i mål 08-059).

Av utredningen framgår att KJS mormor bar efternamnet Bergland under en period av sitt liv. Det som har framkommit är således att namnet burits i en generation, vilket inte är tillräckligt för att synnerliga skäl ska anses föreligga. Vad sökandena i övrigt anfört om att Bergland är ett gårdsnamn som de har anknytning till medför ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär C)

I avgörandet har deltagit patenträttsråden Peter Strömberg, ordförande, och Jeanette Bäckvall, referent, samt adjungerade ledamoten Felisa Krzyzanski. Enhälligt.